Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0700/2016 }
B8-0724/2016 }
B8-0728/2016 }
B8-0729/2016 } RC1

7.6.2016

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis

keičiantis šių frakcijų pateiktus pasiūlymus dėl rezoliucijų:
PPE (B8-0700/2016)
ECR (B8-0724/2016)
ALDE (B8-0728/2016)
S&D (B8-0729/2016)

dėl padėties Venesueloje
(2016/2699(RSP))

Esteban González Pons, Luis de Grandes Pascual, Antonio Tajani, Cristian Dan Preda, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Gabriel Mato, Davor Ivo Stier, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Carlos Iturgaiz, Ramón Luis Valcárcel Siso, Milan Zver, Francisco José Millán Mon
PPE frakcijos vardu
Eric Andrieu, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Michela Giuffrida, Sylvie Guillaume, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Agnes Jongerius, Afzal Khan, Jeppe Kofod, Cécile Kashetu Kyenge, Arne Lietz, Krystyna Łybacka, Andrejs Mamikins, Louis-Joseph Manscour, Costas Mavrides, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula,

Kati Piri, Miroslav Poche, Daciana Octavia Sârbu, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Claudia Țapardel, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Julie Ward, Damiano Zoffoli, Ana Gomes, Ramón Jáuregui Atondo, Victor Boştinaru, Sergio Gutiérrez Prieto, Pier Antonio Panzeri, Carlos Zorrinho, Enrique Guerrero Salom, Karoline Graswander-Hainz, Jonás Fernández, Juan Fernando López Aguilar
S&D frakcijos vardu
Charles Tannock, Mark Demesmaeker
ECR frakcijos vardu
Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Enrique Calvet Chambon, Dita Charanzová, Martina Dlabajová, José Inácio Faria, Fredrick Federley, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Gesine Meissner, Louis Michel, Ulrike Müller, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Cecilia Wikström
ALDE frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Venesueloje
(2016/2699(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į daug ankstesnių ir pastaruoju metu priimtų rezoliucijų dėl padėties Venesueloje, ypač į 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl padėties Venesueloje[1], 2014 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl demokratinės opozicijos persekiojimo Venesueloje[2] ir 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl padėties Venesueloje[3],

– atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurio viena iš šalių yra Venesuela,

– atsižvelgdamas į 2001 m. rugsėjo 11 d. priimtą Amerikos šalių demokratinę chartiją,

– atsižvelgdamas į Venesuelos Konstituciją, ypač į jos 72 ir 233 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 20 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro pareiškimą dėl protestuotojų ir politikų sulaikymo Venesueloje,

– atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 7 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojos Federicos Mogherini pareiškimus dėl rinkimų Venesueloje,

– atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 5 d. EIVT atstovo spaudai pranešimą dėl naujosios Venesuelos Nacionalinės Asamblėjos inauguravimo,

– atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 12 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro atstovės spaudai Ravinos Shamdasani pareiškimą,

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 10 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės ir Komisijos pirmininko pavaduotojos dėl padėties Venesueloje,

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 16 d. organizacijos „Human Rights Watch“ laišką Venesuelos klausimu Amerikos valstybių organizacijos generaliniam sekretoriui Luisui Almagro[4],

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 18 d. Amerikos valstybių organizacijos nuolatinės tarybos pareiškimą,

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 23 d.[5] ir gegužės 28 d.[6] Pietų Amerikos tautų sąjungos (UNASUR) generalinio sekretoriaus oficialius pranešimus dėl tiriamųjų susitikimų,

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2014)0176.
[2] Priimti tekstai, P8_TA(2014)0106.
[3] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0080.
[4] https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela
[5] http://www.unasursg.org/es/node/719
[6] http://www.unasursg.org/es/node/779

kuriais siekiama, kad būtų pradėtas nacionalinis Venesuelos vyriausybės ir opozicinės Venesuelos demokratinės vienybės (MUD) partijos koalicijos atstovų dialogas,

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 26–27 d. Ise-Šimoje vykusiame Didžiojo septyneto vadovų susitikime priimtą pareiškimą[1],

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 27 d. JAV valstybės sekretoriaus Johno Kerry pareiškimą dėl jo pokalbio telefonu su buvusiu Ispanijos ministru pirmininku José Luisu Rodríguezu Zapatero[2],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi opozicinė Venesuelos koalicija, t. y. Venesuelos demokratinės vienybės (MUD) partija, laimėjo 112 vietų vienų rūmų Nacionalinėje Asamblėjoje, kurią sudaro 167 nariai, ir turi dviejų trečdalių daugumą, palyginti su 55 vietomis, atitekusiomis Venesuelos jungtinei socialistų partijai (PSUV); kadangi Aukščiausiasis Teismas vėliau neleido keturiems naujai išrinktiems Nacionalinės Asamblėjos atstovams (3 atstovai iš MUD partijos) eiti pareigas ir dėl to opozicija prarado savo dviejų trečdalių daugumą;

B. kadangi per penkis Nacionalinės Asamblėjos, kurios daugumą sudaro demokratinė opozicija, teisėkūros veiklos mėnesius Aukščiausiasis Teismas paskelbė 13 politiškai motyvuotų vykdomajai valdžiai palankių sprendimų, ir dėl visų jų kyla pavojus, kad bus sutrikdyta teisinėje valstybėje būtina valdžių pusiausvyra;

C. kadangi sprendimai, tokie kaip sprendimai paskelbti ir patvirtinti įsaką dėl nepaprastosios padėties ir ekonominės ekstremaliosios situacijos, panaikinti Nacionalinės Asamblėjos kontrolės įgaliojimus, nepripažinti Konstitucijoje Nacionalinei Asamblėjai suteiktos teisės atšaukti paskirtus Aukščiausiojo Teismo teisėjus, paskelbti Venesuelos centrinio banko įstatymo reformą nekonstitucine ir sustabdyti Nacionalinės Asamblėjos vidaus svarstymo taisyklių straipsnių galiojimą, taip pat kiti sprendimai buvo priimti pažeidžiant Nacionalinės Asamblėjos teisėkūros įgaliojimus ir nesilaikant valdžių pusiausvyros, kuri teisinėje valstybėje yra būtina;

D. kadangi apie 2 000 asmenų dėl politinių priežasčių kalinami, jiems taikomas namų areštas arba jie nuteisti lygtinai, įskaitant svarbius politinius lyderius, pvz., Leopoldo López, Antonio Ledezma ir Daniel Ceballos; kadangi 2016 m. kovo 30 d. Venesuelos Nacionalinė Asamblėja priėmė įstatymą, pagal kurį būtų suteikta amnestija pirmiau minėtiems kaliniams, taip sudarant sąlygas dialogui, kuriuo siekiama nacionalinio susitaikymo; kadangi šis įstatymas neprieštarauja Venesuelos Konstitucijos 29 straipsniui, nors Aukščiausiasis Teismas paskelbė jį nekonstituciniu; kadangi JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras Zeid Ra'ad Al Hussein viešai pareiškė, kad Amnestijos ir nacionalinio susitaikymo įstatymas atitinka tarptautinę teisę, ir išreiškė apgailestavimą, kad šis įstatymas buvo atmestas;

E. kadangi Venesueloje nėra tinkamai laikomasi teisinės valstybės ir valdžių padalijimo principų; kadangi dabartiniai faktai rodo, kad vyriausybė daro įtaką teisminei valdžiai ir Nacionalinei rinkimų tarybai ir jas kontroliuoja, o tai turi neigiamą poveikį teisės aktų

[1] http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf
[2] http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm

leidėjo ir opozicijos valdžioms, kurios sudaro bet kokios demokratinės sistemos pagrindą, ir kad ji akivaizdžiai pažeidžia nepriklausomumo ir valdžių padalijimo principą, kuris yra būdingas demokratinėms pagal teisinės valstybės principą veikiančioms valstybėms;

F. kadangi demokratinė opozicija pradėjo konstituciškai pripažintą procesą, pagal kurį valstybės tarnautojai gali būti pašalinti iš pareigų surengus referendumą dėl atleidimo iš pareigų praėjus 50 proc. jų kadencijos; kadangi Nacionalinė rinkimų tarybai MUD perdavė šį procesą remiančių 1,8 mln. Venesuelos piliečių parašų (tai daug daugiau nei 198 000 – tiek iš pradžių reikalauta, kad procesas būtų teisėtas ir konstituciškai priimtinas);

G. kadangi Venesuela patiria didelę humanitarinę krizę, nes trūksta maisto produktų ir vaistų; kadangi Nacionalinė Asamblėja, atsižvelgdama į bendrą vaistų, medicinos įrangos ir reikmenų trūkumą, paskelbė, kad šalyje kilo humanitarinė sveikatos ir maisto produktų krizė, ir paprašė Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) suteikti humanitarinę pagalbą ir surengti techninį vizitą, kad būtų nustatyta, ar iš tikrųjų yra susidariusios pirmiau nurodytos sąlygos;

H. kadangi, nors oficialių duomenų nėra, remiantis ENCOVI (isp. *Encuesta de Condiciones de Vida*) duomenimis, skurdo lygis Venesueloje išaugo dvigubai nuo 30 proc. 2013 m. iki 60 proc. 2016 m.; kadangi 75 proc. vaistų, kuriuos Pasaulio sveikatos organizacija laiko būtiniausiais, yra neprieinami Venesueloje;

I. kadangi valdžia trukdo į šalį perduoti humanitarinę pagalbą ir boikotuoja įvairias tarptautines iniciatyvas, skirtas padėti pilietinei visuomenei, kaip nutiko „Caritas“ ir kitoms nevyriausybinėms organizacijoms;

J. kadangi, Tarptautinio valiutos fondo (TVF) duomenimis, prognozuojama, kad Venesuelos ekonomika, 2015 m. susitraukusi 5,7 proc., 2016 m. susitrauks 8 proc.; kadangi, nors minimalus darbo užmokestis buvo padidintas 30 proc., dėl 180,9 proc. infliacijos nėra jokių perspektyvų, kad būtiniausios prekės bus įperkamos Venesuelos gyventojams; kadangi TVF prognozuoja, kad vidutinis infliacijos lygis 2016 m. pabaigoje bus 700 proc., o 2017 m. – 2 200 proc.;

K. kadangi dėl trumparegiškai valdomos pagrindinės infrastruktūros ir visiškai neveiksmingo valdymo kilo didžiulė ekonominė ir socialinė krizė, ir tai matyti iš to, kad jau seniai nepakanka išteklių, žaliavų, pagalbinių priemonių, pagrindinių maisto produktų ir būtiniausių vaistų, nevykdoma jokia gamyba, ir kadangi šalis labai arti didžiulės socialinės suirutės, galinčios virsti humanitarine krize, kurios padarinių negalima nuspėti;

L. kadangi Venesuela dėl labai didelio nusikalstamumo ir visiško nebaudžiamumo tapo viena pavojingiausių pasaulio šalių, o Karakase smurtinių nusikaltimų skaičius didžiausias pasaulyje – 100 000 gyventojų tenka 119,87 žmogžudysčių;

M. kadangi kova dėl nelegalių kasyklų kontrolės yra įprastas reiškinys mineralinių medžiagų išteklių turtingame regione prie Gajanos ir Brazilijos sienų; kadangi 2016 m. kovo 4 d. Bolivaro valstijos Tumeremo mieste įvyko žudynės, per kurias dingo be žinios ir vėliau buvo nužudyti 28 kalnakasiai; kadangi valdžia dar nepateikė patenkinamo atsakymo ir kadangi žurnalistė Lucía Suárez, neseniai tyrusį šį atvejį, 2016 m. balandžio 28 d. buvo nušauta savo namuose Tumereme;

N. kadangi 2016 m. gegužės 27 d. Didžiojo septyneto šalys paskelbė pareiškimą, kuriame pareikalavo, kad Venesuela sudarytų sąlygas valdžios ir piliečių dialogui, siekiant spręsti vis didėjančią ekonominę ir politinę krizę, ir kadangi birželio 1 d. Amerikos valstybių organizacijos (AVO) nuolatinė taryba paskelbė pareiškimą dėl padėties Venesueloje;

O. kadangi UNASUR lygmeniu neseniai buvo surengti tiriamieji susitikimai, vykę Dominikos Respublikoje vadovaujant buvusiam Ispanijos ministrui pirmininkui José Luisui Rodríguezui Zapatero, buvusiam Dominikos Respublikos prezidentui Leoneliui Fernándezui ir buvusiam Panamos prezidentui Martínui Torrijosui, kuriais siekiama, kad Venesuelos Bolivaro Respublikos vyriausybė ir MUD atstovaujamos opozicinės partijos pradėtų nacionalinį dialogą;

P. kadangi krizės sprendimą galima rasti tik užtikrinant dialogą visais valdžios, demokratinės opozicijos ir visuomenės lygmenimis;

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl smarkiai blogėjančios demokratijos, žmogaus teisių ir socialinės bei ekonominės padėties Venesueloje ir vis didesnio politinio ir socialinio nestabilumo atmosferos;

2. taip pat reiškia susirūpinimą dėl dabartinės institucinės aklavietės ir dėl to, kad vyriausybė naudojasi valstybine valdžia Aukščiausiajam Teismui ir Nacionalinei rinkimų tarybai kontroliuoti siekiant trukdyti taikyti Nacionalinės Asamblėjos priimtus įstatymus ir patvirtintas iniciatyvas; ragina Venesuelos vyriausybę laikytis teisinės valstybės ir valdžių padalijimo principų; primena, kad vienodai teisėtų valdžių padalijimas ir jų nesikišimas į viena kitos sritį yra vienas iš pagrindinių teisinės valstybės principais besivadovaujančių demokratinių valstybių principų;

3. ragina Venesuelos vyriausybę laikytis konstruktyvaus požiūrio siekiant įveikti dabartinę Venesuelos kritinę padėtį priimant dialogu grindžiamus konstitucinius, taikius ir demokratiškus sprendimus;

4. teigiamai vertina UNASUR kvietimu inicijuotas tarpininkavimo pastangas, kuriomis siekiama, kad vyriausybė ir MUD daugumos atstovaujama opozicija pradėtų nacionalinį dialogą;

5. atkreipia dėmesį į Didžiojo septyneto vadovų pareiškimą dėl Venesuelos; prašo Europos Vadovų Tarybą birželio mėn. vyksiančiame aukščiausiojo lygio susitikime pateikti politinį pareiškimą dėl padėties šalyje ir paremti neseniai pradėtas tarpininkavimo pastangas, kad būtų galima susitarti dėl Venesuelai skirtų demokratinių ir politinių sprendimų;

6. ragina Venesuelos vyriausybę nedelsiant paleisti visus politinius kalinius; primena, kad politinių kalinių išlaisvinimas yra viena iš opozicijos keliamų išankstinių sąlygų deryboms pradėti, ir ragina abi šalis susitarti dėl kompromisinio sprendimo, kuriuo būtų paremtos šiuo metu dedamos tarpininkavimo pastangos; ragina ES ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai primygtinai paraginti paleisti politinius kalinius ir savavališkai sulaikytus asmenis, atsižvelgiant į keleto JT institucijų ir tarptautinių organizacijų reikalavimus ir remiantis Amnestijos ir nacionalinio susitaikymo įstatymu;

7. reikalauja, kad valdžios institucijos gerbtų ir užtikrintų konstitucijoje nustatytą teisę į

taikias demonstracijas; taip pat ragina opozicijos vadovus atsakingai naudotis savo įgaliojimais; ragina Venesuelos valdžios institucijas užtikrinti visų piliečių, visų pirma žmogaus teisių gynėjų, žurnalistų, politinių veikėjų ir nepriklausomų nevyriausybinių organizacijų narių, saugumą ir galimybę laisvai naudotis savo teisėmis;

8. ragina prezidentą Nicolasą Maduro ir jo vyriausybę glaudžiai bendradarbiaujant su Nacionaline Asamblėja įgyvendinti neatidėliotinas ekonomikos reformas, kad būtų rastas konstruktyvus ekonomikos ir energetikos krizių, ypač susijusių su maisto ir vaistų trūkumu, sprendimas;

9. reiškia didelį susirūpinimą dėl vis didėjančios socialinės įtampos, kurią sukėlė pagrindinių prekių, pvz., maisto ir vaistų, trūkumas; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlyti šiai šaliai pagalbos planą ir primygtinai paraginti Venesuelos valdžią į šalį įsileisti humanitarinę pagalbą ir suteikti galimybę atvykti tarptautinėms organizacijoms, kurios nori padėti labiausiai nuo krizės nukentėjusioms visuomenės grupėms tenkinant svarbiausius gyventojų poreikius;

10. primygtinai ragina Venesuelos vyriausybę ir valdžios institucijas gerbti Konstituciją, įskaitant teisėtus ir pripažintus mechanizmus ir procedūras, kuriais iki 2016 m. pabaigos būtų pradėtas Venesuelos Konstitucijoje įtvirtintas prezidento apkaltos procesas;

11. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai bendradarbiauti su Lotynų Amerikos šalimis ir regioninėmis bei tarptautinėmis organizacijomis, siekiant užtikrinti, kad Venesueloje būtų įdiegti dialogo, nacionalinio susitaikymo ir tarpininkavimo mechanizmai ir kad taip būtų remiamas taikus, demokratinis ir konstitucinis šiuo metu šalį ištikusios krizės sprendimas;

12. mano, kad absoliutus prioritetas yra sumažinti dabar įsigalėjusį nebaudžiamumą, nes dėl jo šalyje didėja ir skatinamas smurtas ir nesaugumas, ir užtikrinti, kad būtų paisoma esamos teisinės sistemos, kurioje būtų reikalaujama teisingumo grobimų, žmogžudysčių ir kitų kasdien vykdomų nusikaltimų aukoms ir jų šeimoms;

13. ragina Venesuelos valdžią ištirti Tumeramo žudynių, per kurias buvo nužudyti 28 kalnakasiai, atvejį siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn šio nusikaltimo vykdytojus ir kurstytojus, įskaitant asmenis, atsakingus už neseniai toje pačioje vietovėje įvykdytą ir, kaip įtariama, susijusį žurnalistės Lucíos Suárez nužudymą;

14. pakartoja reikalavimą, kad į Venesuelą būtų kuo greičiau nusiųsta Europos Parlamento delegacija, kuri surengtų dialogą su visomis konflikte dalyvaujančiomis šalimis;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Venesuelos Bolivaro Respublikos vyriausybei ir Nacionalinei Asamblėjai, Europos ir Lotynų Amerikos parlamentinei asamblėjai ir Amerikos valstybių organizacijos generaliniam sekretoriui.